

CUPRINS

DREPT PENAL. PARTEA GENERALĂ	1
FIȘA NR. 1. PRINCIPII GENERALE	3
FIȘA NR. 2. APLICAREA LEGII PENALE ÎN TIMP	4
FIȘA NR. 3. APLICAREA LEGII PENALE ÎN SPAȚIU	18
FIȘA NR. 4. TRĂSĂTURILE ESENȚIALE ALE INFRAȚIUNII	23
FIȘA NR. 5. CONȚINUTUL INFRAȚIUNII	25
FIȘA NR. 6. CAUZELE JUSTIFICATIVE ȘI DE NEIMPUTABILITATE. ASPECTE GENERALE	43
FIȘA NR. 7. LEGITIMA APĂRARE ȘI STAREA DE NECESITATE	46
FIȘA NR. 8. EXERCITAREA UNUI DREPT SAU ÎNDEPLINIREA UNEI OBLIGAȚII	63
FIȘA NR. 9. CONSIMȚĂMÂNTUL PERSOANEI VĂTĂMATE	67
FIȘA NR. 10. CONSTRÂNGEREA FIZICĂ ȘI CONSTRÂNGEREA MORALĂ	70
FIȘA NR. 11. EXCESUL NEIMPUTABIL	77
FIȘA NR. 12. MINORITATEA, IRESPONSABILITATEA ȘI INTOXICAȚIA	80
FIȘA NR. 13. EROAREA	86
FIȘA NR. 14. CAZUL FORTUIT	90
FIȘA NR. 15. FAZELE ȘI FORMELE INFRAȚIUNII	92
FIȘA NR. 16. UNITATEA DE INFRAȚIUNE	112
FIȘA NR. 17. PLURALITATEA DE INFRAȚIUNI	124
FIȘA NR. 18. PLURALITATEA DE INFRACTORI	149
FIȘA NR. 19. PEDEPSELE PRINCIPALE, ACCESORII ȘI COMPLEMENTARE	165
FIȘA NR. 20. INDIVIDUALIZAREA JUDICIARĂ A PEDEPSELOR	192
FIȘA NR. 21. INDIVIDUALIZAREA JUDICIARĂ A EXECUTĂRII PEDEPSELOR	209
FIȘA NR. 22. MĂSURILE DE SIGURANȚĂ	259
FIȘA NR. 23. MINORITATEA ȘI MĂSURILE EDUCATIVE	274
FIȘA NR. 24. RĂSPUNDEREA PENALĂ A PERSOANEI JURIDICE	295

FIȘA NR. 25. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ RĂSPUNDEREA PENALĂ.....	305
FIȘA NR. 26. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ SAU MODIFICĂ EXECUTAREA PEDEPSEI	316
FIȘA NR. 27. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ CONSECINȚELE CONDAMNĂRII	322
FIȘA NR. 28. ÎNȚELESUL UNOR TERMENI SAU EXPRESII ÎN LEGEA PENALĂ	327
DREPT PENAL. PARTEA SPECIALĂ	333
FIȘA NR. 1. OMORUL	335
FIȘA NR. 2. OMORUL CALIFICAT	337
FIȘA NR. 3. UCIDEREA LA CEREREA VICTIMEI.....	341
FIȘA NR. 4. DETERMINAREA SAU ÎNLESNIREA SINUCIDERII	343
FIȘA NR. 5. UCIDEREA DIN CULPĂ.....	347
FIȘA NR. 6. LOVIREA SAU ALTE VIOLENȚE	350
FIȘA NR. 7. VĂTĂMAREA CORPORALĂ	354
FIȘA NR. 8. LOVIRILE SAU VĂTĂMĂRILE CAUZATOARE DE MOARTE	358
FIȘA NR. 9. VĂTĂMAREA CORPORALĂ DIN CULPĂ.....	360
FIȘA NR. 10. RELELE TRATAMENTE APLICATE MINORULUI.....	364
FIȘA NR. 11. ÎNCĂIERAREA	366
FIȘA NR. 12. VIOLENȚA ÎN FAMILIE	369
FIȘA NR. 13. UCIDEREA ORI VĂTĂMAREA NOU-NĂSCUTULUI SĂVÂRȘITĂ DE CĂTRE MAMĂ	372
FIȘA NR. 14. LIPSIREA DE LIBERTATE ÎN MOD ILEGAL.....	375
FIȘA NR. 15. AMENINȚAREA.....	379
FIȘA NR. 16. ȘANTAJUL.....	381
FIȘA NR. 17. VIOLUL	385
FIȘA NR. 18. ACTUL SEXUAL CU UN MINOR.....	391
FIȘA NR. 19. VIOLAREA DE DOMICILIU.....	396
FIȘA NR. 20. VIOLAREA SEDIULUI PROFESIONAL	400
FIȘA NR. 21. FURTUL	404
FIȘA NR. 22. FURTUL CALIFICAT	409
FIȘA NR. 23. FURTUL ÎN SCOP DE FOLOSINȚĂ.....	414

FIȘA NR. 24. PLÂNGEREA PREALABILĂ ȘI ÎMPĂCAREA.....	417
FIȘA NR. 25. TÂLHĂRIA.....	420
FIȘA NR. 26. TÂLHĂRIA CALIFICATĂ	423
FIȘA NR. 27. TÂLHĂRIA URMATĂ DE MOARTEA VICTIMEI.....	427
FIȘA NR. 28. ABUZUL DE ÎNCREDERE	429
FIȘA NR. 29. GESTIUNEA FRAUDULOASĂ.....	432
FIȘA NR. 30. ÎNSUȘIREA BUNULUI GĂSIT SAU AJUNS DIN EROARE LA FĂPTUITOR	435
FIȘA NR. 31. ÎNȘELĂCIUNEA	438
FIȘA NR. 32. DISTRUGEREA	441
FIȘA NR. 33. DISTRUGEREA CALIFICATĂ.....	446
FIȘA NR. 34. DISTRUGEREA DIN CULPĂ.....	448
FIȘA NR. 35. TULBURAREA DE POSESIE.....	450
FIȘA NR. 36. ULTRAJUL.....	453
FIȘA NR. 37. UZURPAREA DE CALITĂȚI OFICIALE	458
FIȘA NR. 38. NEDENUNȚAREA.....	461
FIȘA NR. 39. OMISIUNEA SESIZĂRII	463
FIȘA NR. 40. INDUCEREA ÎN EROARE A ORGANELOR JUDICIARE	466
FIȘA NR. 41. FAVORIZAREA FĂPTUITORULUI	469
FIȘA NR. 42. TĂINUIREA	472
FIȘA NR. 43. MĂRTURIA MINCINOASĂ.....	475
FIȘA NR. 44. ULTRAJUL JUDICIAR	479
FIȘA NR. 45. CERCETAREA ABUZIVĂ.....	483
FIȘA NR. 46. SUPUNEREA LA RELE TRATAMENTE	486
FIȘA NR. 47. TORTURA	489
FIȘA NR. 48. REPRESIUNEA NEDREAPTĂ	493
FIȘA NR. 49. ASISTENȚA ȘI REPREZENTAREA NELOIALĂ	496
FIȘA NR. 50. EVADAREA	499
FIȘA NR. 51. ÎNLESNIREA EVADĂRII.....	502
FIȘA NR. 52. NERESPECTAREA HOTĂRÂRILOR JUDECĂTOREȘTI	506

FIȘA NR. 53. LUAREA DE MITĂ	510
FIȘA NR. 54. DAREA DE MITĂ	515
FIȘA NR. 55. TRAFICUL DE INFLUENȚĂ	519
FIȘA NR. 56. CUMPĂRAREA DE INFLUENȚĂ	523
FIȘA NR. 57. DELAPIDAREA	529
FIȘA NR. 58. PURTAREA ABUZIVĂ	533
FIȘA NR. 59. ABUZUL ÎN SERVICIU	536
FIȘA NR. 60. NEGLIJENȚA ÎN SERVICIU	540
FIȘA NR. 61. FALSUL MATERIAL ÎN ÎNSCRISURI OFICIALE	543
FIȘA NR. 62. FALSUL INTELECTUAL	546
FIȘA NR. 63. FALSUL ÎN ÎNSCRISURI SUB SEMNĂTURĂ PRIVATĂ	549
FIȘA NR. 64. UZUL DE FALS	552
FIȘA NR. 65. FALSUL ÎN DECLARAȚII	554
FIȘA NR. 66. FALSUL PRIVIND IDENTITATEA	557
FIȘA NR. 67. TULBURAREA ORDINII ȘI LINIȘTII PUBLICE	563
FIȘA NR. 68. ULTRAJUL CONTRA BUNELOR MORAVURI	565
FIȘA NR. 69. INCESTUL	567
FIȘA NR. 70. ABANDONUL DE FAMILIE	569
FIȘA NR. 71. NERESPECTAREA MĂSURILOR PRIVIND ÎNCREDINȚAREA MINORULUI	573
Bibliografie avută în vedere la elaborarea prezentei lucrări	577

Sediul materiei: art. 8-14 C. pen.

I. APLICAREA LEGII PENALE ROMÂNE FAPECTELOR SĂVÂRȘITE PE TERITORIUL ȚĂRII

Art. 8. Teritorialitatea legii penale. (1) *Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României.*

(2) *Prin teritoriul României se înțelege întinderea de pământ, marea teritorială și apele cu solul, subsolul și spațiul aerian, cuprinse între frontierele de stat.*

(3) *Prin infracțiune săvârșită pe teritoriul României se înțelege orice infracțiune comisă pe teritoriul arătat în alin. (2) sau pe o navă sub pavilion românesc ori pe o aeronavă înmatriculată în România.*

(4) *Infracțiunea se consideră săvârșită pe teritoriul României și atunci când pe acest teritoriu ori pe o navă sub pavilion românesc sau pe o aeronavă înmatriculată în România s-a efectuat un act de executare, de instigare sau de complicitate ori s-a produs, chiar în parte, rezultatul infracțiunii.*

Noțiune – principiul teritorialității: legea penală română se aplică acelor infracțiuni săvârșite pe teritoriul României.

⇒ Teritoriu:

- ❖ întinderea de pământ, marea teritorială și apele cu solul, subsolul și spațiul aerian, cuprinse între frontierele de stat și
- ❖ navă sub pavilion românesc ori aeronavă înmatriculată în România.

⇒ Aplicare:

- ❖ legea penală română se aplică dacă pe teritoriul român **s-a efectuat un act de executare, instigare sau complicitate** – inclusiv în cazul infracțiunilor continue, continuate sau complexe;
- ❖ legea penală română se aplică dacă pe teritoriul român **s-a produs rezultatul infracțiunii**, chiar în parte – teoria ubicuității;
- ❖ legea penală română se aplică și **persoanelor fizice/juridice străine** pentru infracțiunile săvârșite pe teritoriul României.

NB

În cazul **infracțiunii de obicei**, pentru a fi aplicabilă legea română este necesar ca din actele de executare săvârșite pe teritoriul țării sau pe respectiva navă sau aeronavă să rezulte obișnuința.

⇒ Excepții (decurg din tratatele internaționale la care România este parte):

- ❖ infracțiunile săvârșite de persoanele care beneficiază de imunitate de jurisdicție penală;

- ❖ infracțiunile săvârșite în sediile misiunilor diplomatice străine;
- ❖ infracțiunile săvârșite la bordul navelor sau aeronavelor militare sau guvernamentale străine aflate pe teritoriul României;
- ❖ infracțiunile săvârșite la bordul navelor sau aeronavelor comerciale străine aflate în trecere prin marea teritorială română, dacă:
 - infracțiunea a fost săvârșită de un cetățean român sau de o persoană fără cetățenie care are domiciliul pe teritoriul României;
 - infracțiunea este îndreptată împotriva intereselor României sau împotriva unui cetățean român ori a unei persoane rezidente pe teritoriul României;
 - infracțiunea este de natură să tulbure ordinea și liniștea publică în țară sau ordinea în marea teritorială;
 - exercitarea jurisdicției române este necesară pentru reprimarea traficului ilicit de stupefiante sau de substanțe psihotrope;
 - asistența autorităților române a fost cerută, în scris, de căpitanul navei ori de un agent diplomatic sau un funcționar consular al statului al cărui pavilion îl arborează nava.

NB

În cazul infracțiunilor săvârșite la bordul navelor sau aeronavelor comerciale aflate în porturile sau aeroporturile românești se va aplica legea română.

II. APLICAREA LEGII PENALE ROMÂNE FAPTELOR SĂVÂRȘITE ÎN AFARA TERITORIULUI ȚĂRII

1. Principiul personalității

Art. 9. Personalitatea legii penale. (1) *Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română, dacă pedeapsa prevăzută de legea română este detențiunea pe viață ori închisoarea mai mare de 10 ani.*

(2) *În celelalte cazuri, legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română, dacă fapta este prevăzută ca infracțiune și de legea penală a țării unde a fost săvârșită ori dacă a fost comisă într-un loc care nu este supus jurisdicției niciunui stat.*

(3) *Punerea în mișcarea a acțiunii penale se face cu autorizarea prealabilă a procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel în a cărei rază teritorială se află parchetul mai întâi sesizat sau, după caz, a procurorului general al parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Termenul în care procurorul poate emite autorizarea este de până la 30 de zile de la data solicitării autorizării și poate fi prelungit, în condițiile legii, fără ca durata totală să depășească 180 de zile.*

Noțiune – legea penală română se poate aplica infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau o persoană juridică română, cu respectarea anumitor condiții.

⇒ Condiții

1. Prima ipoteză:

- ❖ infracțiunea să fie săvârșită în întregime în afara teritoriului țării;
- ❖ pedeapsa aplicabilă să fie detențiune pe viață sau închisoarea mai mare de 10 ani;
- ❖ fapta săvârșită să constituie infracțiune conform legii române;
- ❖ infractorul să fie cetățean român sau persoană juridică română în momentul săvârșirii infracțiunii;
- ❖ tratatele internaționale la care România este parte să nu prevadă altă modalitate de soluționare.

2. A doua ipoteză:

- ❖ infracțiunea să fie săvârșită în afara teritoriului țării;
- ❖ pedeapsa aplicabilă să fie amenda sau închisoarea de cel mult 10 ani;
- ❖ fapta să fie incriminată atât de legea română, cât și de legea statului unde a fost săvârșită;
- ❖ infractorul să fie cetățean român sau persoană juridică română în momentul săvârșirii infracțiunii;
- ❖ tratatele internaționale la care România este parte să nu prevadă altă modalitate de soluționare.

2. Principiul realității

Art. 10. Realitatea legii penale. (1) *Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean străin sau o persoană fără cetățenie, contra statului român, contra unui cetățean român ori a unei persoane juridice române.*

(2) *Punerea în mișcare a acțiunii penale se face cu autorizarea prealabilă a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și numai dacă fapta nu face obiectul unei proceduri judiciare în statul pe teritoriul căruia s-a comis.*

Noțiune – legea penală română se poate aplica infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean străin sau o persoană fără cetățenie, cu respectarea anumitor condiții.

⇒ Condiții

- ❖ infracțiunea să fie săvârșită în întregime în afara țării;
- ❖ subiectul pasiv al infracțiunii să fie statul român, un cetățean român (în cazul infracțiunilor contra persoanei) sau o persoană juridică română;

Dacă până la pronunțarea unei hotărâri definitive victima pierde cetățenia română sau calitatea de persoană juridică română, nu se va mai putea aplica legea penală română în temeiul principiului realității.

- ❖ fapta săvârșită să fie incriminată de legea penală română;
- ❖ infractorul să fie cetățean străin sau apatrid la data comiterii infracțiunii;

Condiția nu este îndeplinită de persoana juridică străină.

- ❖ tratatele internaționale la care România este parte să nu prevadă altă modalitate de soluționare.

Persoanele străine care beneficiază de imunitate jurisdicțională nu vor putea fi trase la răspundere nici potrivit principiului realității.

3. Principiul universalității

Art. 11. Universalitatea legii penale. (1) *Legea penală română se aplică și altor infracțiuni decât celor prevăzute în art. 10, săvârșite în afara teritoriului țării de un cetățean străin sau o persoană fără cetățenie, care se află de bunăvoie pe teritoriul României, în următoarele cazuri:*

a) s-a săvârșit o infracțiune pe care statul român și-a asumat obligația să o reprime în temeiul unui tratat internațional, indiferent dacă este prevăzută sau nu de legea penală a statului pe al cărui teritoriu a fost comisă;

b) s-a cerut extrădarea sau predarea infractorului și aceasta a fost refuzată.

(2) *Dispozițiile alin. (1) lit. b) nu se aplică atunci când, potrivit legii statului în care s-a săvârșit infracțiunea, există o cauză care împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal ori executarea pedepsei sau când pedeapsa a fost executată ori este considerată ca executată.*

(3) *Când pedeapsa nu a fost executată sau a fost executată numai în parte, se procedează potrivit dispozițiilor legale privitoare la recunoașterea hotărârilor străine.*

☞ Condiții:

- ❖ infracțiunea să fie comisă în afara teritoriului țării;
- ❖ pentru infracțiunea săvârșită să nu fie aplicabilă legea penală română în temeiul principiului realității (să nu fie o infracțiune contra statului, a unui cetățean român sau a unei persoane juridice române);
- ❖ fapta comisă să fie incriminată de legea penală română;
- ❖ statul să își fi asumat printr-un tratat internațional obligația de a reprima fapta săvârșită (prima ipoteză) sau să se fi cerut extrădarea sau predarea infractorului, iar aceasta să fi fost refuzată (a doua ipoteză);
- ❖ infractorul să fie cetățean străin sau apatrid;

Condiția nu este îndeplinită de persoana juridică străină.

- ❖ infractorul să se afle de bunăvoie pe teritoriul României;
- ❖ tratatele internaționale la care România este parte să nu prevadă altă modalitate de soluționare.

Persoanele străine care beneficiază de imunitate jurisdicțională nu vor putea fi trase la răspundere nici potrivit principiului realității.

4. Extrădarea

Art. 14. Extrădarea. (1) Extrădarea poate fi acordată sau solicitată în temeiul unui tratat internațional la care România este parte ori pe bază de reciprocitate, în condițiile legii.

(2) Predarea sau extrădarea unei persoane în relația cu statele membre ale Uniunii Europene se acordă sau se solicită în condițiile legii.

(3) Predarea unei persoane către un tribunal penal internațional se acordă în condițiile legii.

- instituție constituțională;
- este reglementată în detaliu în Titlul II – „Extrădarea” și Titlul III – „Dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Deciziei-cadru nr. 2002/584/JAI a Consiliului Uniunii Europene din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre” din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală.